

Voorzitter: J. Lo-A-Njoe (D66)

Namens de raad: B. Leemhuis (GL), I. Huitema (PvdA), T. Rustebiel (D66), T. van Zoelen (PvdD), H. de Waard (SP), I. Jacobs (VVD), W. van Heteren (S&S), L. Dwarshuis (CU), J. de Haan (CDA), L. van der Laan (PvN)

Namens het college: C. Bloemhoff (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Supermarkten

00:16:02

Voorzitter : Goedenavond en welkom bij deze meningsvormende sessie over het raadsvoorstel Beleid regulering supermarkten Binnenstad. Er hebben zich geen insprekers gemeld, dus het woord is zo meteen direct aan de raad. Wel is er, zoals u hopelijk gezien heeft, een schriftelijke gezamenlijke bijdrage van de Buurtvereniging Laakkwartier en de Bewonersvereniging Groninger Binnenstad. Deze hangt dus onder de agenda. We hebben 60 minuten voor deze sessie. Dat betekent 3 minuten spreektijd per fractie en 12 voor het college. Daar zal ik u ook als voorzitter aan houden. De eerste termijn is, zoals u weet, bedoeld voor politieke vragen aan het college. In die eerste termijn laat ik geen interrupties toe. U kent dat. De tweede termijn bent u ook bekend mee, want die is dan voor onderling debat.

00:16:47

Voorzitter : Ik ga even inventariseren: wie heeft er voor deze eerste termijn politieke vragen aan het college? Niet allemaal tegelijk. Ik denk dat wij de eerste termijn kunnen overslaan. Goed, dan hebben we dat gehad. Dames en heren, dan gaan we direct naar de tweede termijn waarin met u met elkaar in debat kunt. Wie mag ik dan als eerste het woord geven? Als u allemaal het woord niet gaat voeren, zijn we heel snel klaar. Meneer De Haan, CDA, ga uw gang.

00:17:22

De heer De Haan : Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, kort gezegd, fase één om geen nieuwe supermarkten in de binnenstad meer toe te staan, kan op steun van het CDA rekenen. Een prima voorstel dat wat hier voor ons ligt. We hebben er simpelweg voldoende en willen de binnenstad aantrekkelijk houden voor bezoekers. Maar in fase twee wordt er straks gekeken naar het terugdringen van het aantal supermarkten en gezien het aantal supermarkten zou het wellicht gewenst zijn één reguliere supermarkt elders te vestigen. We hopen dat hierover gesprekken gevoerd gaan worden met bijvoorbeeld Albert Heijn. Want hoe mooi zou het zijn als we deze kans pakken om de Korenbeurs een meer maatschappelijke functie te geven? De historie van het pand, de ligging aan de Vismarkt en de pracht en praal van het gebouw schreeuwen om meer dan een supermarkt. De Korenbeurs is van de gemeente en wordt verpacht. Dit biedt wat het CDA betreft kansen.

00:18:19

Voorzitter : Naast kansen roept het ook vragen op, bijvoorbeeld bij meneer De Waard.

00:18:23

De heer De Waard : Dank u, voorzitter. Alles steun voor het idee over de Korenbeurs. Dat we die weer terugnemen, is hartstikke goed. Maar even los daarvan

hoorde ik de heer De Haan net zeggen dat we in gesprek moeten met die supermarkten, maar dat staat al in het stuk, dus dat gaat gebeuren. Is het een soort steun aan dat voorstel?

00:18:42

Voorzitter : Meneer De Haan.

00:18:44

De heer De Haan : Zeker steun aan het voorstel. Dat heb ik meteen al aan gegeven. Maar wat ons betreft, - en we horen dat die gesprekken al wel gevoerd worden, ook met Albert Heijn, dus ga ermee door - zouden die gesprekken specifiek over de Korenbeurs gevoerd mogen worden. Als er dan één supermarkt zou verdwijnen, zou dit wat ons betreft een prachtige kans bieden. Daarbij wel twee kanttekeningen: het is geen geheim dat het CDA van mening is dat we de afgelopen jaren vele miljoenen hebben geïnvesteerd in de binnenstad. Dit zou wat het CDA betreft niet tot te veel extra kosten moeten leiden. We zouden graag zien dat er in fase twee breed gekeken wordt naar de mogelijkheden die het zou bieden om wellicht wat anders te gaan doen met de Korenbeurs. Daarnaast zijn we ons ervan bewust dat er net nog flinke investeringen zijn gedaan en dat deze plannen met de Korenbeurs wellicht niet op korte termijn te realiseren zijn.

00:19:36

Voorzitter : Meneer Van der Laan.

00:19:39

De heer Van der Laan : Dank, voorzitter. Duidelijk verhaal van het CDA. Wat ziet het CDA dan als vervanging? Want je zou kunnen zeggen: eindelijk een keer een gemeentelijk gebouw wat commercieel verhuurd wordt - dat gebeurt nooit - met een op zich wel praktische en nuttige invulling. Het is ook niet zo dat Albert Heijn van de daken schreeuwt dat daar een Albert Heijn zit.

00:19:56

Voorzitter : Uw vraag is helder. Meneer De Haan van het CDA.

00:19:58

De heer De Haan : Daar was ik net bij. Wat zouden we dan bijvoorbeeld wel kunnen doen? We wachten al heel lang op een soort van foodhal, een foodmarket. Wellicht zou zoiets passend zijn. Misschien een multifunctioneel gebouw waar lezingen gehouden kunnen worden, concerten, noem het maar op. We zouden het op zijn Gronings kunnen doen door weer een prijsvraag uit te roepen en mensen uit te dagen om iets met de Korenbeurs te doen. Volgens mij en hele hoop opties, maar ik denk dat dit gebouw op zo'n locatie om meer schreeuwt dan alleen het zijn van een supermarkt. We zijn benieuwd hoe het college/de wethouder hier naar kijkt.

00:20:30

Voorzitter : Dank u wel, meneer De Haan. Dan kijk ik even rond. Wie wil dan het woord voeren? Ik wil ook best iemand aanwijzen, als u dat liever heeft. Dat kan ook. Meneer Van Zoelen, ga uw gang.

00:20:45

De heer Van Zoelen : Dank. Misschien zouden we in de Korenbeurs ook iets plantaardig kunnen doen, zoals het verhandelen van graan. Dat lijkt me een leuk

voorstel, waarbij we echt teruggaan naar de historische roots. Maar goed, het balletje is opgeworpen. Wij kunnen het voorstel steunen. Er zijn veel supermarkten in de binnenstad. Dat verdringt ook de kleine ondernemers. Dat concurreert en de argumentatie erachter om de toeristische beleving daarmee te vergroten is voor ons niet een overwegend argument, maar wel meer de logistieke problematiek daarachter. Wat mij opvalt als ik bijvoorbeeld op vakantie in Denemarken of Frankrijk ben, is dat je aan de randen van de steden de grote supermarkten hebt en binnenin dan de kleine zaakjes.

00:21:36

Voorzitter : Meneer Van Zoelen, u heeft een vraag van de heer Dwarshuis.

00:21:40

De heer Dwarshuis : Dank u, voorzitter. Ik hoor de heer Van Zoelen een soort ideaalbeeld maken van hypermarkten in Frankrijk. Maar bent u niet met me eens dat het juist mooi is dat we winkelcentra in steden hebben, zodat ik daar op de fiets naartoe kan en niet met de auto naar afgelegen plekken hoeft te rijden waar er grote parkeerplaatsen zijn?

00:22:02

Voorzitter : Meneer van Zoelen.

00:22:03

De heer Van Zoelen : Ik wilde niet gelijk naar de hypermarchés, want die zijn er ook, maar ik dacht meer aan de kleinere plaatsjes. Dat wil je misschien ook wel. Ik wilde eigenlijk een bruggetje maken: het kan een kleinere supermarkt zijn in die grote. En wat je dan ziet, is dat die kleine ondernemers in het centrum betere overlevingskansen hebben. Ik wil er wel aan toevoegen dat daar de vastgoedsector minder geëxplodeerd is dan hier in Groningen. Dus wil je echt iets doen voor die kleine ondernemers, zou je, behalve die supermarkten, ook iets moeten doen aan de huurprijzen, zodat ze echt kunnen floreren. Het zou mooi zijn als zo'n beleid hand in hand gaat.

00:22:45

Voorzitter : Mevrouw Jacobs van de VVD.

00:22:55

Mevrouw Jacobs-Setz: Voorzitter, ik hoor de heer Van Zoelen van de Partij voor de Dieren elke keer zeggen dat er wat gedaan moet worden aan de vastgoedhandelaar. Maar wat gaat u daaraan doen? Wanneer kunnen we daar een initiatiefvoorstel voor verwachten? Doordat elke maand te roepen, verandert het beleid niet.

00:23:13

Voorzitter : Meneer Van Zoelen.

00:23:14

De heer Van Zoelen : Dat vind ik een terechte vraag. Misschien moeten wij daarover eens met een motie komen. Of het gelijk een initiatiefvoorstel moet zijn weet ik niet, want ik denk wel dat die gedachte door een groot gedeelte van de raad ook gedeeld wordt. Ondernemers brengen ook veel vaker naar voren dat de huren een probleem zijn. Ik heb al eerder gevraagd om in kaart te brengen hoe zich dat ontwikkelt. Als ik er beetje verder over nadenk, zouden we eigenlijk een convenant moeten hebben,

zodat je ook met die verhuurders in gesprek kan gaan: hoe maken we de stad leefbaar?

00:23:47

Voorzitter : Dan heeft mevrouw Jacobs nog een vervolgvraag.

00:23:51

Mevrouw Jacobs-Setz: Voorzitter, een nieuwe vraag. Meneer Van Zoelen zegt zulke interessante dingen. De ondernemers klagen over de hoge huur, maar ook over het fietsbeleid. Wilt u dat ook aanpassen? Ze zeggen: voorheen hadden we veel meer klandizie, want toen konden de mensen de fiets voor de deur parkeren en nu niet meer. Dus ze komen niet meer. U moet volgens mij naar de ondernemer in zijn volledigheid luisteren en niet enkel kijken naar uw belang.

00:24:19

Voorzitter : Dank u wel. Meneer Van Zoelen.

00:24:20

De heer Van Zoelen : We hebben het nu over duizenden euro's die er gevraagd worden aan huur in de binnenstad. Dat is wat ondernemers over de kop doet gaan, niet een fiets die niet voor de deur geparkeerd staat. We hebben een fietsbeleid. Er komen nieuwe fietsstallingen. We zijn bezig met het bereikbaar maken van de binnenstad. Dat is op dit moment niet het probleem. Het zijn echt die hoge huren. We zien het ook terug in het tekort aan personeel. Dat zijn dingetjes waar we op moeten blijven inzetten om het voor die kleine ondernemer levensvatbaar te maken. Samen met dit beleid over de supermarkten en de concurrentie, maken we de stad weer leefbaar, waar de bewoners tegen normale prijzen hun goederen en producten kunnen kopen.

00:25:12

Voorzitter : Ik vermoed en denk dat u, gezien de tijd, aan het einde van uw woordvoering bent. Meneer Rustebiel heeft nog een interruptie.

00:25:18

De heer Rustebiel : Een mooi pleidooi met zorgen voor de lasten van de ondernemers. Heeft deze coalitie volgens u de lasten voor ondernemers verhoogd of verlaagd?

00:25:26

Voorzitter : Meneer Van Zoelen.

00:25:27

De heer Van Zoelen : Ik denk dat wij die hebben verlaagd. Wij brengen die huren op de agenda. We kaarten het aan. We proberen er ook met het Ontwikkelbedrijf wat aan te doen. We zijn bezig met de grootste lasten waar die ondernemers mee te maken hebben. Reclamebelasting is zo'n kleine marge en maakt het de ondernemer niet moeilijk. Het zijn de andere grote ondernemers die de kleinere ondernemers opvreten.

00:25:57

Voorzitter : Dank u wel voor uw antwoord. Ik kijk even naar mevrouw Jacobs. Meneer Van Zoelen is doorheen zijn tijd. We moeten het hierbij laten, tenzij u een gesloten vraag heeft die meneer Van Zoelen met of nee kan beantwoorden.

00:26:12

Mevrouw Jacobs-Setz: Mijn vragen kunnen gesloten, voorzitter, geen probleem. Meneer van Zoelen, bent u het met mij eens dat wij ten aanzien van de huren nog geen zak hebben gedaan, we wel een extra belasting hebben ingevoerd? Dus de lasten effectief verhoogd hebben voor de ondernemingen en niet verlaagd.

00:26:26

Voorzitter : Zoals beloofd krijgen wij een gesloten antwoord.

00:26:28

De heer Van Zoelen : Ik mag alleen 'nee' zeggen.

00:26:29

Voorzitter : U mag ook 'ja' zeggen, als u het daarmee eens bent.

00:26:34

De heer Van Zoelen : Wat klinkt het beste? Ik denk dat wij heel veel aan het doen zijn op dit moment.

00:26:39

Voorzitter : Dank u wel. Dat is uw antwoord. Goed, daarmee gaan we naar de volgende woordvoering. Wie mag ik het woord geven? Meneer Rustebiel.

00:26:47

De heer Rustebiel : Dank u, voorzitter. Ja, ik denk een logisch raadsvoorstel voortvloeiend op het beleid waar we eerder als gemeenteraad voor hebben gekozen. Ik heb wel wat aandachtspunten, zoals: het niet toestaan van nieuwe vestigingen is denk ik goed voor de diversiteit van het aanbod in de binnenstad. De logistieke stromen met vrachtwagens en dergelijke zorgen voor uitdagingen in onze binnenstad. Er zitten wel echt nadelen aan steeds meer supermarkten. Tegelijkertijd is het terugdringen van het bestaande aanbod wel precair, want zo'n supermarktpand is niet per se geschikt voor een andere ondernemer. Als wij supermarktondernemers gaan aanmoedigen om te vertrekken en geen vestiging van een supermarkt willen, heb ik toch liever wel een supermarkt dan leegstand. Dat wil ik er nog wel bij zeggen.

00:27:29

De heer Rustebiel : Dat roept een reactie op bij meneer De Haan.

00:27:32

De heer De Haan : Voorzitter, wat vindt D66 van het verhuizen van Albert Heijn uit de Korenbeurs? Wat als Albert Heijn een andere plek in de binnenstand vindt?

00:27:47

Voorzitter : Meneer Rustebiel, de Korenbeurs.

00:27:48

De heer Rustebiel : In potentie interessant om de Korenbeurs een meer maatschappelijke invulling te geven. Maar goed, er genieten daar nu ook dagelijks veel mensen. In die zin is het niet verkeerd. Maar als een supermarkt vertrekt en je er geen nieuwe supermarkt wil, is er wel de vraag: is zo'n pand interessant voor een andere ondernemer? Dat doet ook wat met de loopstromen in zo'n straat, want veel ondernemers zitten wel graag naast een supermarkt. Dus betreft de ondernemers als een supermarkt ergens vertrekt. We willen ook niet juridische situaties met

vastgoedeigenaren terechtkomen die last hebben van devaluatie van hun panden. Dit is volgens mij een proces wat in de uitvoering nog wel wat haken en ogen kent, maar op hoofdlijnen gaan wij akkoord met dit voorstel.

00:28:34

Voorzitter : Meneer Van Zoelen heeft daar een interruptie op.

00:28:38

De heer De Waard : Ik hoor dat D66 het nu wel er opneemt voor de vastgoedeigenaren. Zou het dan niet goed zijn om met die vastgoedeigenaren te praten over een nieuwe en mooie bestemming voor die panden? Gaat het alleen om geld?

00:28:38

Voorzitter : Meneer Rustebiel.

00:28:50

De heer Rustebiel : Wat een ongelooflijke onzin is dit, meneer Van Zoelen. Dat heb ik helemaal niet gezegd. Ik heb gezegd dat wij te dealen hebben met die vastgoedeigenaren. Als er een ondernemer vertrekt, moeten wij zorgen dat daar wat anders in komt, zodat er geen leegstand is. Dat heb ik gezegd. Ik heb het helemaal niet opgenomen voor de vastgoedeigenaren. Dat wou ik nog maar een keer gezegd hebben.

00:29:07

Voorzitter : Dat zei u uiteraard via de voorzitter. U heeft nog wat tijd om vragen te beantwoorden. Ik zie dat de heer Dwarshuis een vraag heeft. Dat is voor de woordvoering. Dan kijk ik even naar u of mijn conclusie dat u daarmee aan het eind van uw woordvoering, correct was. Dan gaan we door naar de woordvoering van de ChristenUnie, meneer Dwarshuis.

00:29:26

De heer De Haan : Dank u, voorzitter. Ik ben het niet altijd eens met meneer Rustebiel, maar deze kan ik me voor de hele woordvoering aansluiten bij D66. Volgens mij is het een goede stap ervoor te zorgen dat er niet meer supermarkten komen, maar we moeten wel ruimte bieden voor de ondernemers die er nu zitten en een hele waardevolle functie hebben. Je zou je ook kunnen afvragen: wat komt erin de plaats? Komt er wel iets terug? Ik denk dat niemand een lege Korenbeurs wil. Meneer Rustebiel heeft de meeste dingen wel benoemd. Als ChristenUnie kan ik nog aanvullen dat wij het goed vinden om dat in de binnenstad wat te reguleren. Wij zien ook - en dat is onderbouwd in de stukken - dat het supermarktaanbod fors is toegenomen in de binnenstad de afgelopen tien jaar, maar niet in wijken daaromheen.

00:30:21

Voorzitter : Voordat u verder gaat, meneer Dwarshuis, heeft de heer De Waard een vraag.

00:30:24

De heer De Waard : Dank, voorzitter. Twee vragen. De leegstand in de binnenstad is ontzettend laag op dit moment, dus daar iets aan toevoegen zou misschien niet verkeerd zijn. Ondernemers zijn toch ontzettend vindingrijke mensen en grijpen een

kans op zoveel ruimte juist met beide handen aan, zodat ze hun ding kunnen doen. Is de heer Dwarshuis het daarmee eens?

00:30:47

Voorzitter : Meneer Dwarshuis.

00:30:47

De heer Dwarshuis : Dank u, voorzitter. Ik ben het eens met de heer De Waard dat ondernemers vindingrijk zijn. Maar we moeten niet de ogen sluiten voor het feit dat de supermarkten in een aantal hele grote panden zitten. Een ondernemer met een kleinere kleding- of speciaalzaak gaat niet zomaar 900 of 1.400 m² invullen. Doordat we hier nu in de binnenstand een grens aan gaan stellen, kan dat wat ons betreft ook positief uitwerken voor de wijken. Niet alle supermarkten trekken naar de binnenstad, maar zijn dan verspreid over de stad en de dorpen. Dat is voor ons belangrijk.

00:31:39

Voorzitter : Dank u wel. Zijn er nog vragen of interrupties? Nee? Dan gaan we naar de volgende woordvoering en geef ik het woord aan mevrouw Jacobs.

00:31:47

Mevrouw Jacobs-Setz: We hebben een aantal dingen gehoord waar mijn fractie het wel mee eens is en een aantal dingen waar wij het niet per se mee eens zijn. Maar één van de basisdingen die voor mijn fractie geldt, is dat die supermarkten erin de binnenstad niet illegaal zitten. Die zijn daar gekomen met onze toestemming. Dat vindt mijn fractie nog heel belangrijk om te zeggen. Maar wij snappen dat de binnenstad hetzelfde is gebleven en de stromen groter. Je moet de ruimte die er is met elkaar delen. We zien dat het ruimtebeslag van de supermarkt en met name de traffic die het genereert vrij groot is. Wij snappen dat we vanuit dat perspectief zeggen: het zou goed zijn als het er eentje minder wordt. Voor mijn fractie is het wel heel erg van belang dat we niet aan gedwongen verplaatsing doen.

00:32:38

Mevrouw Jacobs-Setz: Dat vindt mijn fractie heel belangrijk om mee te geven. Wij zouden het heel belangrijk vinden om prudent met gemeentelijk geld om te gaan. De vrijwilligheid is daar voor ons erg van belang. Het wegpestbeleid werd uiteraard gekscherend in mijn fractie genoemd, maar daar kan wat ons betreft kan geen sprake van zijn. Als ik dan even reflecteer op wat meneer De Haan zegt over de Korenbeurs, snap ik dat dat een van de markante gebouwen is. Ik wilde u er nog aan herinneren dat erop dit moment een foodmarket in zit. Iemand die een foodmarket in Groningen wilde starten, is daar helaas in mislukt. Het is nog maar de vraag of een foodmarket helemaal slaagt. Maar dat is wat wij heel belangrijk vinden.

00:33:33

Voorzitter : Voordat u verdergaat, heeft u een interruptie van de heer De Haan.

00:33:37

De heer De Haan : Voorzitter, het hoeft niet meteen een markthal of iets te zijn. We kunnen daar wel een mooie prijsvraag op uitroepen. Ik ben benieuwd of de VVD er voorstander van is als Albert Heijn - niet gedwongen - zou zeggen: wij willen naar een andere locatie.

00:33:39

Voorzitter : Mevrouw Jacobs.

00:33:54

Mevrouw Jacobs-Setz: Je kan het gesprek aangaan over een vrijwillige verplaatsing en samen op zoek gaan naar een nieuwe plek. We kunnen ons voorstellen dat het aantrekkelijk is om de traffic van de grote supermarkten uit de binnenstad te krijgen. Wij willen geen gedwongen vertrek en vinden ook niet dat er veel gemeentelijk geld naartoe moet.

00:34:17

Voorzitter : Helder. U heeft twee interrupties. Eerst één van de heer Leemhuis en daarna een van de heer De Waard. Meneer Leemhuis.

00:34:23

De heer Leemhuis : De VVD gaat hiervoor stemmen en vindt het een prima voorstel. Maar vervolgens bestrijdt de VVD allerlei stropoppen door te zeggen: niemand is illegaal. Dat is trouwens een hele goede uitspraak. Niemand zegt dat een ondernemer iets illegaal is. U wilt geen wegpestbeleid, maar dat staat volgens mij nergens in het voorstel. Ik benieuwd wat de VVD bestrijdt.

00:34:30

Voorzitter : Mevrouw Jacobs.

00:34:54

Mevrouw Jacobs-Setz: Volgens mij bestrijd ik helemaal niks. Het idee is dat supermarkten uit de binnenstad moeten. Wij geven aan dat we ons daarin kunnen vinden. Wij geven alvast aan hoe de uitvoering er voor ons uit zou moeten zien, dus geen gedwongen vertrek. En ik zeg niet dat dat erin staat, maar dat willen we niet in de uitvoering. Ik wil ons even eraan doen herinneren dat wij erin hebben toegestemd dat die supermarkten daar mochten komen. Dat is de notie die ik wil maken. Niet omdat ik dat bestrijd, maar even ter herinnering.

00:34:57

Voorzitter : Meneer Leemhuis.

00:35:31

De heer Leemhuis : Nog even een verhelderende vraag aan de VVD. Het klopt toch dat wij dit niet gaan beslissen met dit raadsvoorstel.

00:35:33

Mevrouw Jacobs-Setz: Nee, maar ik kijk wel eens verder.

00:35:33

Voorzitter : Wacht even, graag via de voorzitter. Meneer Leemhuis is aan het woord.

00:35:33

De heer Leemhuis : In dit raadsvoorstel staat de eerste fase van een beleid wat verder in een beleidsnota verankerd is. Het gaat nu allemaal over het bevriezen. Als ik goed begrijp, plaatst de VVD alvast piketpaaltjes voor het volgende debat.

00:35:57

Voorzitter : Dat gaan we van de VVD horen. Mevrouw Jacobs.

00:35:59

Mevrouw Jacobs-Setz: Voorzitter, wij zijn altijd gewend om iets verder te kijken dan onze neus lang is en ook alvast even een breedsprakige visie neer te leggen. Onze partij houdt ervan om een visie neer te leggen over hoe wij de toekomst voor ons zien. Dat is wat ik hiermee inderdaad probeer aan te geven.

00:36:13

De heer De Haan : Dank u wel. Dan had ik nog beloofd dat meneer De Waard ook nog een korte interruptie kan plaatsnemen. Ga uw gang.

00:36:19

De heer De Waard : Dank, voorzitter. Ik vond dit een mooi schijngevecht van mevrouw Jacobs. Er staat geen geld in dit stuk. Er staat in dat erin gesprek wordt gegaan met de supermarktondernemers. Dus ze wordt op haar wenken bediend. Hartstikke mooi. Tegelijkertijd hoorde ik haar zeggen: er is niet zoveel veranderd in de binnenstad. Maar als ik kijk naar het rapport van BRO, is er wel wat veranderd. De omvang van de supermarkten is door de jaren heen enorm gegroeid. De mensen gaan eerder voor de supermarkt naar de binnenstad, dan voor die andere ondernemers. Is het daarom niet goed dat er minder supermarkten komen, zodat andere ondernemers kunnen profiteren van die ruimte?

00:37:11

Voorzitter : Ik had bij een korte interruptie een iets kortere in gedachten, maar ik denk dat het helder is. Mevrouw Jacobs.

00:37:15

Mevrouw Jacobs-Setz: Voorzitter, ik denk dat het goed is dat ik even verhelder wat ik mee bedoel. De binnenstad is niet veranderd. En daarmee bedoel ik dat de binnenstad niet groter is geworden, maar de toestroom van mensen en auto's naar de supermarkten wel. We hebben met meer mensen te dealen op een onveranderde ruimte. Ik zal niet bestrijden dat het er verder hetzelfde uitzag, maar dat maakt dat je dus slimmere keuzes moet maken over de ruimte. Daardoor kan ik me dus vinden in het bevroren en op termijn het laten verdwijnen van één supermarkt, voorzitter. Dank u wel.

00:37:45

Voorzitter : Helder. Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende woordvoering. De heer De Waard.

00:37:52

Voorzitter : Dank, voorzitter. Toen ik dit stuk las, begon ik een beetje te filosoferen over supermarkten en überhaupt hoe wij voedsel produceren en verkopen. In het stuk stond dat supermarkten erbij horen. Helaas denk ik dan. Vorig jaar toonde een onderzoek aan dat 80% van de aanbiedingen in de supermarkt ongezonde dingen zijn. Ongezonde dingen met een keihard verdienmodel met heel wat slechte gevolgen voor de gezondheid en de planeet. Daar moeten we uiteindelijk vanaf. Maar goed, dat is ook hoe het kapitalisme deels werkt. Dus voor nu een noodzakelijk kwaad. En wij kunnen als gemeente geen einde maken aan dat verdienmodel.

00:38:37

Voorzitter : Maar goed, supermarkten horen erbij. Er zijn er nu iets te veel en dat heeft nadelige gevolgen. Dat zien wij ook. We begrijpen de stappen die het college

wil zetten heel goed en daar kunnen wij helemaal achter staan. Ja, we willen graag een binnenstad met ruimte voor iedereen. Dus ook als je een boodschap wil doen, maar ook voor die ondernemer die ruimte zoekt voor een unieke winkelketen en die die nu niet kan vinden. Niet alleen maar een eenheidsworst van grote ketens, maar ook die uniekheid. Daardoor kunnen veel meer mensen zich ook meer thuis gaan voelen in de binnenstad, die nu denken: ik heb niets te zoeken in de binnenstad. Wij zijn helemaal voor deze ingeslagen weg.

00:39:24

Voorzitter : Dank u wel, meneer De Waard. Dan kijk ik rond. Mevrouw Huitema.

00:39:29

Mevrouw Huitema : Bedankt. Supermarkten zijn onderdeel van het dagelijks leven. Het zijn de winkels waar alle Groningers het meest komen. En ze zijn nodig. Toch zijn het onze kleine retailers, horeca als bruine kroegen en de markt die Groningen kleur geven. Die vierkante kilometers van de Groningse binnenstad is de plek waar alles samenkomt. Dat maakt de druk op de ruimte enorm. Grote winkels als supermarkten zijn nodig, maar het moet niet de spuigaten uitlopen. De binnenstad wordt nu gekenmerkt door vooral Albert Heijns en Jumbo's, een enkele Spar daargelaten. Wat de afgelopen jaren uit het straatbeeld is verdwenen, is de Aldi. De Rode Weeshuisstraat is prachtig opgeknapt, maar daarmee is wel een discounter uit de binnenstad vertrokken.

00:40:13

Mevrouw Huitema : Dit zijn wel de supermarkten waar de Groningers met de kleine portemonnee graag heen gaan. De Partij van de Arbeid vindt het dus jammer dat dit aanbod niet meer in de binnenstad is, terwijl dat er wel bij hoort. Denk ook aan de vele studenten die elke dag in de binnenstad vertoeven. Een Aldi of Lidl terugkrijgen in de binnenstad regel je niet zomaar in een omgevingsplan. Maar als er in de toekomst ruimte is om zo'n supermarkt terug te krijgen in de binnenstad, roepen we het college om ook daar gebruik van te maken.

00:40:40

Voorzitter : U heeft twee interrupties. Eerst mevrouw Jacobs.

00:40:42

Mevrouw Jacobs-Setz : We hebben nu zes supermarkten in de binnenstad. We willen dat bevriezen en het liefste eentje minder. U pleit voor een nieuwe supermarkt. Moeten er wat u betreft zeven supermarkten komen? Of moeten er twee verdwijnen en er één bij? Zou u dat kunnen uitleggen?

00:41:01

Voorzitter : Mevrouw Huitema.

00:41:01

Mevrouw Huitema : Ik denk dat we dan voor die laatste zouden gaan. We snappen dat het niet zo gemakkelijk is. Wij vinden het heel spijtig dat de ALDI en LIDL niet meer op afstand zijn. Het zijn alleen maar grote gele en blauwe winkels. Wat mij betreft, zouden we daar wat meer af mogen halen en weer strijden voor een discounter. Zoals ik in de woordvoering al zei: we snappen dat het niet zo makkelijk is, maar willen dit wel heel graag gezegd hebben. Het is een logische afweging om de regels in de Westervaren niet zo aan te passen als binnen de Diepenring. Toch

zie je ook daar de afgelopen jaren heel wat aanpassingen in het winkelaanbod. Er is al een Albert Heijn op een steenworp afstand, maar toch heeft deze keten ervoor gekozen om nog een vestiging aan de Westerhaven te openen. Maar dit zijn plekken die zich bij uitstek lenen voor een lokale retailer, horeca of verblijfsfunctie. Een oproep aan het college dus om in gesprek te gaan met supermarkten en te sturen op het elders plaatsen van hun vestiging.

00:42:11

Voorzitter : Dank u wel. Wie dan? Mevrouw Van Heteren.

00:42:15

Mevrouw Van Heteren : Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden. We zijn niet tegen supermarkten in het centrum, maar we vinden wel dat het er nu heel veel zijn. Daarom zijn we als fractie positief over de plannen van het college om het aantal supermarkten in de binnenstad te verminderen en te begrenzen. Zo blijft er bijvoorbeeld ook meer ruimte over voor lokale ondernemers. Verder zijn we erg positief.

00:42:37

Voorzitter : Dat is kort en krachtig. Dank u wel. Meneer Van der Laan.

00:42:42

De heer Van der Laan : Dank u, voorzitter. Meestal zitten wij niet om een mening verlegen, maar bij dit onderwerp vonden we dat lastig. Ik sluit me deze keer aan bij de PvdA, dus voor een ander merk dan Jumbo of Albert Heijn. Een LIDL, ALDI of wat dan ook zou welkom zijn. Het blauw van Albert Heijn domineert erg sterk in de Westerhaven, Brugstraat, Vismarkt en de Oude Ebbingestraat. Er mag iets meer variëteit in komen, voor zover dat mogelijk is, voorzitter. We vinden de Korenbeurs interessant, maar omdat het een monument is, is het wel een beetje dubbel. Er zit een Food Palace in. Je moet wel weten dat als je daar een alternatief inbrengt, dit wel gaat renderen.

00:43:49

Voorzitter : Je noemt de Korenbeurs en dat roept een vraag op bij de heer De Haan.

00:43:53

De heer De Haan : Voorzitter, wat als de Partij voor het Noorden een keuze moet maken? Heeft ze dan liever een mooi maatschappelijk iets of een ALDI/LIDL in de Korenbeurs?

00:43:57

Voorzitter : Meneer Van der Laan.

00:43:57

De heer Van der Laan : Mijn voorkeur gaat uit naar LIDL. Het is echt niet zo dat die Korenbeurs Albert Heijn uitschreeuwt. Het is erg goed gedaan met alle respect voor dat mooie monument, waar iedereen naar binnen kan als die dat wil en genieten van het gebouw, al dan niet om boodschappen te doen. Je moet als gemeente wel heel goed weten of je daar een maatschappelijke instelling in gaat vestigen. Dan heb je weer een aap op je schouder als gemeente. Je moet niet altijd alles zelf willen doen, is ons motto. Tot zover, voorzitter.

00:44:50

Voorzitter : Dank u wel. Dan is de laatste bijdrage van de heer Leemhuis.

00:44:55

De heer Leemhuis : Dank u wel, voorzitter. Toen ik dit onderwerp voor het eerst in mijn raadsloopbaan en woordvoering over Economische Zaken ontving, las ik het stuk en dacht: daar hoeven we het toch niet lang over te hebben. We zijn toch alweer een half uur verder, en ik constateer dat het vrijwel niet over het voorstel is gegaan, maar vooral over de vele dingen daaromheen, die misschien ooit volgen. Mijn fractie is voor dit voorstel. Het is allang bekend dat we deze richting ingingen en dit is een eerste stap in die meerdere die er zullen komen. Die eerste stap is prima. Mijn fractie is een groot voorstander van het beleid van een compacte stad. Daarom is het goed dat er supermarkten blijven in de binnenstad. Maar de mix in de binnenstad moet ook goed zijn, want daardoor zullen mensen naar onze binnenstad blijven komen.

00:45:40

De heer Leemhuis : Het is dus goed om het nu eerst te bevriezen en bij de volgende stap proberen het aantal supermarkten en de oppervlakte te remmen. Ik heb nog twee punten voor het college. Ik zou het willen omdraaien, want de heer Dwarshuis zei het in de zin van een vraag.

00:46:01

Voorzitter : Ik heb het idee dat de heer Dwarshuis inderdaad een vraag of opmerking heeft.

00:46:05

De heer Dwarshuis : Had ik wel in mijn hoofd, maar ik ben nu wel benieuwd wat de heer Leemhuis gaat zeggen.

00:46:10

De heer Leemhuis : Dat zal ik dan eerst doen en dan kijk ik wel of de heer Dwarshuis daar nog iets over wil zeggen. De heer Dwarshuis pleit voor supermarkten in de omliggende wijken. Ik zie nog een ander risico: doordat er nu een rem en straks misschien een reductie komt, ontstaat er misschien naast de binnenstad meer druk omdat de bedrijven zich daar willen gaan vestigen. Het risico is misschien minder groot omdat het geen centrumfunctie of bestemmingsplan heeft, maar daar hoor ik het college graag over. Het tweede is misschien technisch, maar ik denk wel relevant. In het dictum staat dat het een en ander meegenomen wordt naar de eerste serie wijzigingen van het omgevingsplan. Maar dat is niet zo, want volgens mij is dit in de tweede serie wijzigingen omgevingsplan terechtgekomen, die vorige week beschikbaar kwam.

00:47:06

De heer Leemhuis : Dat is een technisch ding, dus ik neem aan dat de wethouder daar niet meteen een antwoord op kan geven. Maar toen ik daar indook, zag ik dat die in juni door de raad, als de plannen goed zijn, wordt vastgesteld. In dit voorstel staat dat de deadline één juli is, waardoor het misschien wel precair wordt. Ik vroeg me even af of het dan wel goed komt, als er nog een kleine vertraging op dat raadsvoorstel zou komen. Als het college daar nu niet op kan antwoorden, vindt ze vast wel een manier om dat tot de raad te laten komen. Dank u wel, voorzitter.

00:47:55

Voorzitter : U bent heel slim. U heeft aan alle kanten al ingedekt dat het technisch was. We gaan zien of het kan. Meneer Dwarshuis, u heeft alsnog een vraag aan de heer Leemhuis.

00:48:05

De heer Dwarshuis : Dank u, voorzitter. Een beetje in het verlengde van wat meneer Leemhuis zei: mijn partij is bang dat het net over de rand heengaat. Hij is voor het voorstel en ik ook. Bent u dan niet bang dat we een kleine supermarkt in de binnenstad krijgen? Of dat een Albert Heijn, een Jumbo of welke supermarkt zich in twee gaat splitsen? Zoals AH To Go varianten, waardoor de binnenstad dan misschien slechter af is, omdat er niets meer te krijgen is.

00:48:06

Voorzitter : Meneer Leemhuis.

00:48:38

De heer Leemhuis : Dat weet ik niet. Er komen geen draconische dingen. Het blijft zoals het is, en er gaat er misschien eentje af. De constatering is ook dat er de laatste tijd wat kleine supermarkten waren gekomen, maar weer weg zijn gegaan. Het is dus allemaal niet heel spectaculair en schokkend. Ik zie het risico niet meteen, maar ik neem aan dat de mensen van Economische Zaken daar goed op letten en het college daarin verstandig adviseren, als er een probleem opduikt.

00:49:13

Voorzitter : Dank u wel. Daarmee zijn we aan het eind gekomen van de woordvoering in deze tweede termijn. Er zijn meerdere vragen richting het college gegaan. Sla ik iemand over? Ik zie mevrouw Jacobs gebaren. Volgens mij hebben we iedereen aan het woord gehad. Dat is het geval. Fijn dat u wel even denkt aan uw mederaadsleden, maar volgens mij zijn we toch echt klaar met dit deel. Dat betekent dat we overgaan naar het college.

00:49:43

Mevrouw Bloemhoff : Dank u wel, voorzitter. Allereerst hartelijk dank voor de brede steun voor dit beleidsvoorstel. Het is een hele belangrijke stap die we nemen, die voortvloeit uit de visie Ruimte voor Retail. De binnenstad moeten we koesteren. Het moet een goede plek voor bewoners zijn waar ze hun dagelijkse boodschappen kunnen doen, maar ook waar bezoekers graag willen vertoeven. Hoe dragen grote en veel supermarkten daar nu aan bij? Daar gelaten de bevoorradingsvraagstukken die erbij grote supermarkten ook spelen. Met andere woorden, het aantal dat we nu hebben, is genoeg. En liefst er nog eentje af. Ook daar proef ik steun voor. Over de manier waarop zijn een aantal vragen gesteld vanuit verschillende raadsfracties en daar zal ik nu antwoord op geven.

00:50:47

Mevrouw Bloemhoff : Allereerst was het CDA aan het woord en die vroeg aandacht voor de situatie van de Korenbeurs. Dat klinkt mij bekend in de oren, want ook ik loop wel eens over de Vismarkt of spreek met mensen, en dan wordt gezegd: wat jammer dat er een supermarkt in zit. Zou daar niet wat anders in kunnen? Het verhaal is dat wij in brede zin gesprekken hebben te voeren met de supermarktketens die nu in de binnenstad gevestigd zijn. We hebben nu gezegd: er komt wat ons betreft geen

nieuwe bij. En als wij er één uit willen halen, doen we dat in goed overleg. Dus dat is ook meteen een antwoord op de vraag van mevrouw Jacobs. Dat staat ook in de stukken. Wij gaan mensen er niet uit dwingen. In fase twee gaan we goed in overleg: waar zou het logisch zijn om één supermarkt uit te halen? Waar ligt er misschien een wens voor verplaatsing naar een andere locatie buiten de binnenstad?

00:51:33

Mevrouw Bloemhoff : Als je een locatie laat gaan, wil je misschien ook wel weer een nieuwe locatie hebben. Dus die gesprekken moeten we in alle zorgvuldigheid voeren. Als het over de Korenbeurs gaat, zeiden een aantal van u dat het niet te veel mag kosten. Daar zit een ingewikkeldheid in, want we hebben een erfpachtconstructie op die locatie. Het is voor Albert Heijn een flagshipstore, dus het hele pand is gelukkig niet blauw. We gaan zorgvuldig om met het monument, zoals de heer Van der Laan ook al zei. Maar de vraag is: wil Albert Heijn dat pand laten gaan? Wat gaat het ons kosten? Wat komt er dan in? De suggesties voor een foodhal zijn heel interessant, maar de eerlijkheid gebiedt me te zeggen dat dit op andere locaties ook ingewikkeld is gebleken. Ik vind dat ik daar een winstwaarschuwing voor moet geven.

00:52:18

Mevrouw Bloemhoff : We kunnen het bespreken. U heeft het over andere locaties, maar we kunnen ze niet dwingen. Het gaat ons waarschijnlijk ook veel kosten, en als ik de discussie zo hoor, vraag ik me af of de raad daartoe bereid is. Maar goed, we nemen het mee in de gesprekken. Dat even in reactie op de suggestie van het CDA. Het stuk gaat over geen supermarkten meer in de binnenstad, maar ik wil er nog even aan toevoegen dat het gaat over supermarkten met een bruto vloeroppervlak van 500 m². Dat wil dus zeggen dat de kleinere supermarkten er zich nog wel kunnen vestigen. Dat even als verduidelijking voor de kijkers. De supermarkt op de Westerhaven is een kleine supermarkt. Ik denk dat ik al gereageerd heb op de punten die mevrouw Jacobs aanhaalde.

00:54:00

Mevrouw Bloemhoff : D66 vraagt aandacht voor de invulling van het pand, als je er een supermarkt uithaalt. Ik denk dat dat een terecht punt is waar we oog voor moeten hebben. Ook het betrekken van de ondernemers daaromheen, zoals de Groningen City Club. De PvdA vindt het jammer dat ALDI en LIDL weg zijn uit de binnenstad. Zou u daar nog iets mee kunnen? Wij kunnen niet sturen op welke supermarktketen in een pand zit. Wij stellen een omgevingsplan vast. Ik vind het ook jammer dat er geen ALDI en LIDL meer is, maar vaak is dit ook wel uit marktoverwegingen vanuit de supermarkten zelf. ALDI en LIDL zitten graag op een locatie waar je makkelijk met de auto kan komen. Auto volladen en weer weg. Ook al zouden wij het met z'n allen leuk vinden om weer een ALDI en LIDL in het centrum te hebben, is het de vraag of zij ook graag in de binnenstad van Groningen willen zitten.

00:55:26

Mevrouw Bloemhoff : Tot slot de heer Leemhuis van GroenLinks. Is er een risico dat er zich net buiten de binnenstad allerlei supermarkten gaan vestigen? Onze mensen van Ruimtelijke Economie schatten die kans niet zo hoog in. Zij voorzien geen drukte rondom de binnenstad en aldus geen waterbedeffect. Ook daar geldt dat er planologische overwegingen aan ten grondslag kunnen liggen. Niet alles kan. Ik zal de bundel van het omgevingsplan nog even laten nakijken. Maar het zit wel in de

huidige bundel die aan uw raad is aangeboden. Het is belangrijk dat dit voor 1 juli aangenomen wordt, in verband met het verlopen van het voorbereidingsbesluit. Voorzitter, ik hoop dat ik hiermee alle vragen afdoende heb beantwoord.

00:56:34

Voorzitter : Ik zie in ieder geval nog twee handen omhoog gaan. Meneer Leemhuis was eerst.

00:56:38

De heer Leemhuis : Even kort op dat laatste. In het voorstel staat de eerste bundel en het staat in de tweede bundel, dus het is daar even ter beoordeling van het college of het dictum nog aangepast moet worden. Maar in ieder geval, dat weet ik zeker.

00:56:54

Voorzitter : Helder. Dan ga ik naar de heer Haan.

00:56:57

De heer De Haan : Voorzitter, dank voor de reactie van de wethouder. Als ik het even samenvat, heb ik begrepen dat de wethouder dus het gesprek aan wil gaan over deze locatie. Mijn vraag is: als er een supermarkt verdwijnt uit de binnenstad, is dit dan uiteindelijk ook de locatie waar het college prioriteit aan wil geven om uit te laten vertrekken? Of maakt dat voor het college niet uit?

00:57:22

Voorzitter : De wethouder.

00:57:24

Mevrouw Bloemhoff : Voorzitter, er zijn meerdere locaties waar een behoorlijke druk is op de openbare ruimte. We willen hier graag het gesprek over aan. Wij willen dat meenemen in de gesprekken, maar ik moet ook realistisch: mijn verwachting is dat het voor Albert Heijn heel ingewikkeld zal zijn om deze flagshipstore op een A-locatie te laten gaan. We moeten eerst even die gesprekken een kans geven en dan kijken waar er ruimte is, voorzitter.

00:58:00

Voorzitter : Dank u wel. Dan denk ik dat we bijna alle vragen hebben gehad, behalve die van mevrouw Huitema.

00:58:06

Mevrouw Huitema : Er komt nu ineens nog een vraag in mij op.

00:58:07

Voorzitter : Ga uw gang.

00:58:07

Mevrouw Huitema : We hadden het net over de blauwe en gele supermarkten die hier op een heel kort afstandje zijn. Ik wijs die kant op, maar ik denk dat het...

00:58:07

Voorzitter : We begrijpen u.

00:58:07

Mevrouw Huitema : Het is heel duidelijk dat Albert Heijn de panden aan de zijkant heeft ingenomen. Daar zit een sportwinkel en daarnaast een Albert Heijn. Zouden we

misschien ook de ruimte nog wat kunnen beperken? Of dat we aangeven: niet meer, want jullie snoepen heel erg veel ruimte af?

00:58:32

Voorzitter : De wethouder.

00:58:46

Mevrouw Bloemhoff : Ik probeer de vraag even scherp te krijgen. Wilt u hem nog een keer toelichten?

00:58:52

Mevrouw Huitema : Is er een mogelijkheid om te zeggen: niet groter dan dat? We hebben het nu alleen maar over het afnemen, maar kunnen we ook zeggen: je mag niet meer dan deze ruimte innemen om je supermarkt groter te maken?

00:59:06

Voorzitter : Niet verder uitdijen, daar gaat het over. Wethouder Bloemhoff.

00:59:08

De heer De Haan : Voorzitter, dat zit niet in het huidige voorstel. We beperken het tot 500 m² bruto vloeroppervlak. Dat betekent dat de supermarkten straks niet groter kunnen worden dan dat. De bestaande supermarkten zijn bij recht toegestaan, maar voor de toekomstige gaat dit gelden. Even als voorbeeld, de oude Coop, de Albert Heijn aan de Westerhaven vallen niet onder het reguliere. De grens is 500 m².

00:59:53

Voorzitter : Daarmee is de vraag voldoende doorgekomen. Goed, dank u wel. Daarmee hebben we dan deze tweede termijn, inclusief beantwoording en de resterende vragen gehad. Dan denk ik zomaar met de wethouder dat het raadsvoorstel op brede steun kan rekenen en dat die conform door kan gaan. Mag ik dat als conclusie van deze sessie inderdaad trekken? Dan gaat die conform door. Dan dank ik u voor uw bijdragen en wens ik u wel thuis. Nog een fijne avond. Dank u wel.